श्रीहनुमतः आवरणपूजा

जपः

ॐ अस्य श्रीहनुमन्मन्त्रस्य श्रीरामचन्द्र ऋषिः । जगतीच्छन्दः ।

हनुमान् देवता, ह्रौं बीजं, ह्स्फ्रें शक्तिः, हनुमते कीलकम् ।

हनुमद्देवताजपे विनियोगः ।

न्यासाः-

ऋष्यादिन्यासः ।

श्रीरामचन्द्रऋषये नमः शिरसि ।

जगतीच्छन्दसे नमः मुखे ।

हौं बीजाय नमः गुह्ये ।

हनुमते कीलकाय नमो नाभौ ।

विनियोगाय नमः अञ्जलौ ॥

करन्यासः (अङ्गन्यासः) -

ॐ हौं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः (हृदयाय नमः) ।

ॐ ह्स्ख्फ्रें तर्जनीभ्यां नमः (शिरसे स्वाहा) ।

ॐ ह्स्ख्फ्रें मध्यमाभ्यां नमः (शिखायै वषट्) ।

ॐ ह्स्त्रौं अनामिकाभ्यां नमः (कवचाय हुं) ।

ॐ ह्स्ख्फ्रें कनिष्ठिकाभ्यां नमः (नेत्रत्रयाय वौषट्) ।

ॐ ह्सौं करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः (अस्त्राय फट्) ।

मन्त्रवर्णविन्यासः

ॐ हांऐ नमः मूर्ध्नि ।

ॐ हस्फ्रें नमः ललाटे ।

ॐ खफ्रें नमः नेत्रयोः ।

ॐ ह्स्त्रौं नमः मुखे ।

ॐ ह्स्खफ्रें नमः कण्ठे ।

ॐ ह्सौं नमः बाहुमूले ।

ॐ हं नमः हृदि ।

ॐ नुं नमः कुक्ष्योः ।

ॐ मं नमः नाभौ ।

ॐ तें नमः लिङ्गे ।

ॐ नं नमः जानुनि ।

ॐ मः नमः पादयोः ।

पदन्यासः

ॐ हौं नमः मूर्ध्नि ।

ॐ ह्स्फ्रें नमः ललाटे ।

ॐ खफ्रें नमः मुखे ।

ॐ ह्स्त्रों नमः हृदि ।

ॐ ह्स्खफ्रें नमः नाभौ ।

ॐ ह्सौं नमः ऊरौ ।

ॐ हनुमते नमः जानुनि ।

ॐ नमः पादयोः ।

ध्यानम्

``बालार्कायुततेजसं त्रिभुवनप्रक्षोभकं सुन्दरं

सुग्रीवादिसमस्तवानरगणैराराधितं साञ्जलिम् ।

नादेनैव समस्तराक्षसगणान् सन्त्रासयन्तं प्रभुं

श्रीमद्रामपदाम्बुजस्मृतिरतं ध्यायामि वातात्मजम् ॥\'\'

अग्न्याधानम् :- अग्नौ मारुतेरावाहनम् । प्राणप्रतिष्ठा ।

ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं हं सः

सोहम् अस्याः श्रीहनुमत्प्रतिमायाः प्राणाः ।

ॐ ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं हं सः

सोहम् अस्याः श्रीहनुमत्प्रतिमायाः जीव इह स्थितः ॥

ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं हं सः

सोहम् अस्याः श्रीहनुमत्प्रतिमाया सर्वेन्द्रियाणि

वाङ्मनस्त्वक्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राणपाणिपादपायूपस्थानि

इहैवागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा ॥

गर्भाधानादि षोडशसंस्कारान्सम्पादयामि ।

आवाहनाद्युपचाराः

देवेश भक्तिसुलभ परिवारसमन्वित ।

यावत्त्वां पूजयिष्यामि तावद्देव इहावह ।

आगच्छ भगवन्देव स्थाने चात्र स्थितो भव ।

यावत्पूजां करिष्यामि तावत्त्वं सन्निधौ भव ॥

``ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमद्देवतामावाहयामि\'\' ।

``तवेयं महिमा मूर्तिस्तस्यां त्वां सर्वग प्रभो ।

भक्तिस्नेहसमाकृष्ट दीपवत्स्थापयाम्यहम् ॥\'\'

``ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमद्देव इह तिष्ठ ।

``अनन्या तव देवेश मूर्तिशक्तिरियं प्रभो ।

सान्निध्यं कुरु तस्यां त्वं भक्तानुग्रहतत्पर ॥\'\'

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमद्देव इह सन्निधेहि ।

``आज्ञया तव देवेश कृपाम्भोधे गुणाम्बुधे ॥

आत्मानन्दैकतृप्तं त्वां निरुणध्मि पितर्गुरो ॥\'\'

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमद्देव इह सन्निरुद्धो भव ।

``अज्ञानाद्दुर्मनस्त्वाद्वा वैकल्यात्साधनस्य च ॥

यदपूर्णं भवेत्कृत्यं तदप्यभिमुखो भव ॥\'\'

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमद्देव इह सम्मुखो भव ॥

अभक्तवाङ्मनश्चक्षु:श्रोत्रदूरातिगद्युते ॥

स्वतेजःपञ्जरेणाशु वेष्टितो भव सर्वतः ॥

(मूलं) ॐ भुर्भूवःसुवः श्रीहनुमद्देव अवगुण्ठितो भव ॥

``यस्य दर्शनमिच्छन्ति देवाः स्वाभीष्टसिद्धये ।

तस्मै ते परमेशाय स्वागतं च ब्रवीमि ते ॥\'\'

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमद्देवाय नमः

सुस्वागतं समर्पयामि ।

``देव देव महाराजरामचन्द्रप्रियेश्वर ।

आसनं दिव्यमीशान दास्येऽहं परमेश्वर ॥

अपराधो भवत्येव सेवकस्य पदे पदे ॥

कोऽपरः सहतां लोके केवलं स्वामिनं विना ॥

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमद्देवाय नमः ।

आसनं समर्पयामि ।

स्वागतं देव देवेश मद्भाग्यात्त्वमिहागतः ।

प्राकृतं त्वं च दृष्ट्वा मां बालवत्परिपालय ॥

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमद्देवतायां

प्रार्थनां समर्पयामि, नमस्करोमि ॥

पीठपूजा

``ओं मण्डूकादिपरतत्वान्तपीठदेवताः स्थापयेत् ।

तथा च पुष्पकेसराक्षतं देवतायां अर्पयेत् ।

ॐ मं मण्डूकाय नमः । ॐ कां कालाग्निरुद्राय नमः ।

ॐ आं आधारशक्त्यै नमः । ॐ कं कूर्माय नमः ।

ॐ अं अनन्ताय नमः । ॐ पृं पृथिव्यै नमः ।

ॐ क्षीं क्षीरसागराय नमः । ॐ रं रत्नद्वीपाय नमः ।

ॐ रं रत्नमण्डपाय नमः । ॐ कं कल्पवृक्षाय नमः ।

ॐ रं रत्नवेदिकायै नमः । ॐ रं रत्नसिंहासनाय नमः ।

(अग्निकोणे) -ॐ धं धर्माय नमः ।

(नैरऋत्ये) -ज्ञां ज्ञानाय नमः ।

(वायव्ये) ॐ वैं वैराग्याय नमः ।

(ईशाने) ॐ ऐं ऐश्वर्याय नमः ।

(पूर्वे) ॐ अं अधर्मायनमः ।

(दक्षिणे) ॐ अं अज्ञानाय नमः ।

(पश्चिमे) ॐ अं अवैराग्याय नमः ।

(उत्तरे) ॐ अं अनैश्वर्याय नमः ।

(मध्ये) ॐ सं संविन्नालाय नमः ॥

ॐ सं सर्वतत्त्वकमलासनाय नमः ।

ॐ प्रं प्रकृतिमयपत्रेभ्यो नमः ।

ॐ विं विकारमयकेसरेभ्यो नमः ।

ॐ पं पञ्चाशद्वर्णाढ्यकर्णिकाभ्यो नमः ॥

ॐ अं अर्कमण्डलाय द्वादशकलात्मने नमः ।

ॐ सों सोममण्डलाय षोडशकलात्मने नमः ।

ॐ वं वह्निमण्डलाय दशकलात्मने नमः ।

ॐ सं सत्त्वाय नमः । ॐ रं रजसे नमः । ॐ तं तमसे नमः ।

ॐ आं आत्मने नमः । ॐ पं परमात्मने नमः ।

ॐ अं अन्तरात्मने नमः । ॐ ह्रीं ज्ञानात्मने नमः ।

ॐ मं मायातत्त्वाय नमः ।

ॐ कं कलातत्त्वाय नमः । ॐ विं विद्यातत्वाय नमः ।

ॐ पं परतत्त्वाय नमः ।

(एवं पीठदेवताः सम्पूज्य नवपीठशक्तीः पूजयेत्)

(पूर्वे) ॐ विमलायै नमः ॥ (आग्नेये) ॐ उत्कर्षिण्यै नमः ।

(दक्षिणे) ॐ ज्ञानायै नमः ।

(नैऋर्त्ये) -ॐ कियायै नमः ।

(पश्चिमे) -ॐ योगायै नमः । (वायव्ये) ॐ प्रह्वायै नमः ।

(उत्तरे) -ओं सत्यायै नमः । (ऐशान्ये) ॐ सत्यायै नमः ।

(पीठमध्ये) - ॐ अनुग्रहायै नमः ।

इति पीठशक्तीः सम्पूज्य, देवाज्ञां गृहीत्वा आवरणपूजां कुर्यात् ॥

तत्र क्रमः ॥

पुष्पाञ्जलिमादाय

``संविन्मयपरो देव परामृत रसप्रिय ।

अनुज्ञां देहि हनुमन् परिवारार्चनाय मे\'\' ॥ (पुष्पाञ्जलिः)

षट्कोणयन्त्रपूजा

(षट्कोणेषु) ॐ हौं हृदयाय नमः

हृदयश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि

नमः ।

ॐ ह्स्फ्रें शिरसे स्वाहा । शिरःश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ ख्फ्रें शिखायै वषट् शिखाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ ह्स्त्रौं कवचाय हुं कवचश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ हस्ख्फ्रें नेत्रत्रयाय वौषट् नेत्रत्रयश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सल ।

भक्त्या समर्पये तुभ्यं प्रथमावरणार्चनम् ॥

इति पुष्पाञ्जलिं दत्वा विशेषार्घ्याद्बिन्दुं निक्षिप्य

पूजितास्तर्पिताः सन्तु इति वदेत् । (ततोऽष्टदले)

पूज्यपूजकयोरन्तरालं प्राची । तदनुसारेण अन्या दिशः प्रकल्प्य

(दक्षहस्ते तर्जन्यङ्गुष्ठाभ्यां गन्धाक्षतपुष्पाणि गृहीत्वा,

प्राच्यादिक्रमेण अष्टसु दिक्षु ॥)

प्राच्याम् -

ॐ रामभक्ताय नमः रामभक्तश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ महाबलाय नमः महाबल श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ द्रोणाद्रिहारकाय नमः द्रोणाद्रिहारक श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ मेरुपीठकार्चनकारणाय नमः मेरुपीठकार्चनकारण श्रीपादुकां

पूजयामि तर्पयामि नमः ॥

ॐ सर्वविघ्ननिवारकाय नमः सर्वविघ्ननिवारक श्रीपादुकां पूजयामि

तर्पयामि नमः ॥

(ततः पुष्पाञ्जलिमादाय मूलं पठित्वा विशेषार्घ्याद्बिन्दुं दत्वा,

``अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सल ।

पूजितास्तर्पिताः सन्तु इति वदेत् ।

ततः अष्टदलाद्बहिः चतुरश्राभ्यन्तरे प्राच्याम् ।)

ॐ सुग्रीवाय नमः सुग्रीवश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ अङ्गदाय नमः अङ्गदश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ नीलाय नमः नीलश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ जाम्बवते नमः जाम्बवत्श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ नलाय नमः नलश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ सुषेणाय नमः सुषेणश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ द्विविदाय नमः द्विविदश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॥

ॐ मैन्दाय नमः मैन्दश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ततः पुष्पाञ्जलिमादाय मूलं पठित्वा

``अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सल ।

भक्त्या समर्पये तुभ्यं तृतीयावरणार्चनम् ॥

(इत्युक्त्वा पुष्पाञ्जलिं दत्वा विशेषार्घ्याद्बिन्दुं दत्वा

पूजितास्तर्पिताः सन्तु इति वदेत् ॥)

(सन्धिषु पूर्वादिक्रमेण)

ॐ रक्षोघ्नाय नमः रक्षोघ्नश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ विषघ्नाय नमः विषनाशकश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ रिपुघ्नाय नमः रिपुसंहारकश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ व्याधिघ्नाय नमः व्याधिघ्नश्रीपादुकाम्पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ चोरघ्नाय नमः चोरसंहारकश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ भूतघ्नाय नमः भूतसंहारक श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ परशस्त्रास्त्रमन्त्रघ्नाय नमः परशस्त्रपरमन्त्रनिवारकश्रीपादुकां
पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ भयनाशाय नमः भयनिवारकश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

इति सम्पूज्य ।

पुष्पाञ्जलिमादाय मूलमुच्चार्य\'\'

ॐ अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सल ।

भक्त्या समर्पये तुभ्यं चतुर्थावरणार्चनम् ।

इत्युक्त्वा पुष्पाञ्जलिं च दत्वा विशेषार्घ्याद्बिन्दुं निक्षिप्य

पूजितास्तर्पिताः सन्तु - इति वदेत् ॥

(भूपुराद्बहिः प्रथमपङ्क्तौ पूर्वादिक्रमेण ॥)

ॐ ऐरावताय नमः ऐरावतश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ पुण्डरीकाय नमः पुण्डरीकश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ वामनाय नमः वामनश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ कुमुदाय नमः कुमुदश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ अञ्जनाय नमः अञ्जनश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ पुष्पदन्ताय नमः पुष्पदन्तश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ सार्वभौमाय नमः सार्वभौमश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॥

ॐ सुप्रतीकाय नमः सुप्रतीकश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॥

ततः पुष्पाञ्जलिमादाय मूलं पठित्वा

``अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सल ।

भक्त्या समर्पये तुभ्यं पञ्चमावरणार्चनम् ॥\'\'

इत्युक्त्वा पुष्पाञ्जलिं च दत्वा विशेषार्घ्याद्बिन्दुं निक्षिप्य

``पूजितास्तर्पिताः सन्तु\'\' इति वदेत् ।

भूपुरादिद्वितीयरेखायां पूर्वादिक्रमेण-

पूर्वे

ॐ लं इन्द्राय नमः इन्द्रश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॥

ॐ रं अग्नये नमः अग्निश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॥

ॐ मं यमाय नमः यमश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ क्षं निऋर्तये नमः निऋर्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ वं वरुणाय नमः वरुणश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ यं वायवे नमः वायुश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ कं कुबेराय नमः कुबेरश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ हं ईशानाय नमः ईशानश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

इन्द्रेशानयोर्मध्ये ।

ॐ आं ब्रह्मणे नमः ब्रह्मश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

ॐ ह्रीं अनन्ताय नमः अनन्तश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ।

इति दश दिक्पालान्सम्पूज्य पुष्पाञ्जलिमादाय मूलमुच्चार्य ।

ॐ अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सल ।

भक्त्या समर्पये तुभ्यं षष्ठमावरणार्चनम् ॥

(इत्युक्त्वा पुष्पाञ्जलिं च दत्त्वा, विशेषार्घ्याद्बिन्दुं निक्षिप्य

``पूजितास्तर्पिताः सन्तु\'\' इति वदेत्)

ततः पूर्वादिक्रमेण तत्तत्समीपे -

ॐ वं वज्राय नमः । ॐ शं शक्तये नमः । ॐ दं दण्डाय नमः ।

ॐ खं खड्गाय नमः । ॐ पां पाशाय नमः । ॐ अं अङ्कुशाय नमः ।

ॐ गं गदायै नमः । ॐ त्रिं त्रिशूलाय नमः । ॐ पं पद्माय नमः ।

ॐ चं चक्राय नमः । इत्यस्त्राणि पूजयेत् ॥

ततः पुष्पाञ्जलिं गृहीत्वा मूलमुच्चार्च्य

``ॐ अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सल ।

भक्त्या समर्पये तुभ्यं सप्तमावरणार्चनम् ॥

इत्युक्त्वा पुष्पाञ्जलिं च दत्वा विशेषार्घ्याद्बिन्दुं निक्षिप्य

पूजितास्तर्पिताः सन्तु इति वदेत् ॥ इत्यावरणपूजा ॥

उपचाराः

\'\'यद्भक्तिलेशसम्पर्कात्परमानन्दसम्भवः ।

तस्मै ते चरणाब्जाय पाद्यं शुद्धाय कल्पये ॥\'\'

(मूलं)

``ॐ भुर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः पाद्यं समर्पयामि ॥\'\'

पापत्रयहरं दिव्यं परमानन्दलक्षणम् ।

तापत्रयविनिर्मुक्तं तवार्घ्यं कल्पयाम्यहम् ॥

(मूलमन्त्रं पठित्वा)

ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

देवानामपि देवाय देवानां देवतात्मने ॥\'\'

आचामं कल्पयामीश शुद्धानां शुद्धिहेतवे ॥

(मूलमन्त्रं पठित्वा)

ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः आचमनीयं

समर्पयामि ॥

मधुपर्कपञ्चामृतस्नानादि च सर्वं देवोपयोगिपद्धतिमार्गेण कुर्यात् ॥

अशक्तश्चेज्जलस्नानं मधुस्नानं शुद्धोदकस्नानं च कुर्यात् ॥

``गङ्गासरस्वतीरेवापयोष्णीनर्मदाजलैः ।

स्नापितोऽसि मया देव तथा शान्तिं कुरुष्व मे ॥

(मूलं पठित्वा)

ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः जलस्नानं समर्पयामि ॥

\'\'

तरुपुष्पसमुद्भूतं सुस्वादु मधुरं मधु ।
तेजःपुष्टिकरं दिव्यं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥

(मूलं पठित्वा)
ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः मधुस्नानं समर्पयामि ।
गङ्गा-सरस्वती-रेवा-पयोष्णी-नर्मदाजलैः ।
स्नापितोऽसि मया देव तथा शान्तिं कुरुष्व मे ॥

(मूलं)
ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः पुण्यतीर्थस्नानं समर्पयामि ॥

सर्वभूषादिकसमे लोकलज्जानिवारणे ।
मयैवापादिते तुभ्यं वाससी प्रतिगृह्यताम् ॥

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः वस्त्रं समर्पयामि ॥

नवभिस्तन्तुभिर्युक्तं त्रिगुणं देवतामयम् ।
उपवीतं चोत्तरीयं गृहाण परमेश्वर ॥

श्रीहनुमतः आवरणपूजा
(मूलं)
ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः यज्ञोपवीतं उत्तरीयं च
समर्पयामि ॥

श्रीखण्डं चन्दनं दिव्यं गन्धाढ्यं सुमनोहरम् ।
विलेपनं सुरश्रेष्ठ चन्दनं प्रतिगृह्यताम् ॥

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः चन्दनं समर्पयामि ।

अक्षताश्च सुरश्रेष्ठ कुङ्कुमाक्ताः सुशोभिताः ।

मया निवेदिता भक्त्या गृहाण परमेश्वर ।

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः अक्षतान्समर्पयामि ॥

``माल्यादीनि सुगन्धीनि मालत्यादीनि वै प्रभो ।

मयानीतानि पुष्पाणि गृहाण परमेश्वर ॥

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः पुष्पाणि समर्पयामि ॥

वनस्पतिरसोद्भूतो गन्धाढ्यो गन्ध उत्तमः ।

आघ्रेयः सर्वदेवानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यताम् ॥

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः धूपं समर्पयामि ॥

``सुप्रकाशो महादीपः सर्वतस्तिमिरापहः ।

सबाह्याभ्यन्तरं ज्योतिर्दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम् ॥

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः दीपं समर्पयामि ॥

सत्पात्रसिद्धं सहविर्विविधं स्वादु भक्षणम् ।

निवेदयामि देवेश सानुगाय गृहाण तत् ॥

(मूलं) ॐ भूर्भुवःसुवः साङ्गाय सपरिवाराय श्रीहनुमते नमः

नैवेद्यं समर्पयामि ॥

ब्रह्मेशाद्यैः सरसमभितः सूपविष्टैः समेतं

शिञ्जद्वालव्यजननिकरैर्वीज्यमानो गणौघैः ।

नर्मक्रीडा-प्रहसनपरो हासयन् पङ्क्तिभोक्तॄन्,

भुङ्क्ते पात्रे कनकघटिते षड्रसान् वायुपुत्रः ।

नमस्ते देवदेवेश सर्वतृप्तिकरं परम् ।

अखण्डानन्दसम्पूर्णं गृहाण जलमुत्तमम् ।

(मूलं) ``ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः जलं समर्पयामि ।

अथ ध्यानम् -

बालार्कायुततेजसं त्रिभुवनप्रक्षोभकं सुन्दरं

सुग्रीवादिसमस्तवानरगणैराराधितं साञ्जलिम् ।

नादेनैव समस्तराक्षसगणान् सन्त्रासयन्तं प्रभुं

श्रीमद्रामपदाम्बुजस्मृतिरतं ध्यायामि वातात्मजम् ॥

अद्येहेत्यादि मम (यजमानस्य) सङ्कल्पोक्तफलावाप्तये

श्रीहनुमद्देवतापुरश्चरणसिद्ध्यये, चतुर्दिक्षु वटुकादिदेवताभ्यो

दधिमाषान्नद्रव्यैः पञ्चमहाभूतबलिदानं करिष्ये ।

``ॐ वटुकबलिपात्राधारमण्डलाय नमः\'\'

``ॐ वँ वटुकबलिद्रव्याय नमः\'\' गन्धपुष्पाभ्यां नमः ।

(पूर्वे)

वँ वटुकाय नमः, ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एह्येहि देवीपुत्र वटुकनाथ

जटाभारभास्वर त्रिनेत्र ज्वालामुख सर्वविघ्नान्नाशय नाशय

सर्वोपचारसहितं इमं बलिं गृहाण गृहाण स्वाहा ॥

प्रार्थना

ॐ करकलितकपालःकुण्डलीदण्डपाणिः

तरुणतिमिरनीलव्यालयज्ञोपवीती ।

ॠतुसमयसपर्याविघ्नविच्छेदहेतुः

जयति वटुकनाथः सिद्धिदः साधकानाम् ॥

बलिदानेन सन्तुष्टो वटुकः सर्वसिद्धिदः ।

शान्तिं करोतु मे नित्यं भूतवेतालसेवितः ॥

(पुष्पाञ्जलिं कुर्यात्)

(उत्तरे) ॐ गं गणपतये नमः गणेशबलिपात्राधारमण्डलाय नमः ।

(तत्पश्चात्)

ॐ गणेशबलिद्रव्याय नमः । ॐ गां गीं गूं गैं गौं गः

गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय सर्वोपचारसहितं

बलिं गृह्ण-गृह्ण स्वाहा ।

सर्वदा सर्वकार्याणि निर्विघ्नं साधयेन्मम ।

शान्तिं करोतु सततं विघ्नराजः सशक्तिकः ।

(उत्तरस्यां) ``योगिनीबलिपात्राधारमण्डलाय नमः\'\'

``ॐ यां योगिनीबलिद्रव्याय नमः\'\' दक्षिणे यां सर्वयोगिनीभ्यो नमः ।

ॐ सर्ववर्णयोगिन्यः इमं बलिं गृह्णन्तु गृह्णन्तु हुं फट् स्वाहा ।

ॐ ऊर्ध्वं ब्रह्माण्डतो वा दिवि गगनतले भूतले निष्कले वा

पाताले वा स्थले वा सलिलपवनयोर्यत्र कुत्र स्थिता वा ।

क्षेत्रे पीठोपपीठे दिशि दिशि च कृते धूपदीपादिकेभ्यः

प्रीता देव्यः सदा नः शुभविधिबलिनः पान्तु वीरेन्द्रवन्द्याः ॥

या काचिद्योगिनी रौद्रा सौम्या घोरा परात्परा ।

खेचरी भूचरी व्योमवत्यः प्रीतास्तु मे सदा ॥

यां योगिनीभ्यः स्वाहा सर्वाभ्यो योगिनीभ्यः फट् ॥ (पुष्पाञ्जलिः)

(पश्चिमायां) ``क्षेत्रपालबलिपात्राधारमण्डलाय नमः ॥

``ॐ क्षं क्षेत्रपालबलिद्रव्याय नमः\'\' ``पश्चिमे क्षं क्षेत्रपालाय नमः ॥

क्षां क्षीं क्षूं क्षैं क्षौं क्षः भो स्थानक्षेत्रपाल इमं बलिं गृहाण

सर्वकार्याणि पूरय पूरय स्वाहा ॥\'\'
योऽस्मिन् क्षेत्रे निवासी च क्षेत्रपालः सकिङ्करः ।
प्रीतोऽयं बलिदानेन सर्वरक्षां करोतु मे ॥

``ह्रीं सर्वभूतविघ्नकृद्बलिपात्राधारमण्डलाय नमः ।\'\'
``सर्वभूतविघ्नकृद्बलिद्रव्याय नमः ।\'\'
``ॐ ह्रीं सर्वविघ्नकृद्भ्यः सर्वभूतेभ्यः इमं बलिं गृह्णन्तु गृह्णन्तु
हुं फट् स्वाहा ॥

भूता ये विघ्नकर्तारः दिवि भूम्यन्तरिक्षगाः ।
पातालस्थलसंस्थाश्च शिवयोगेन भाविताः ।
क्रूराद्याः शतसङ्ख्याकाः पाखण्डाद्या व्यवस्थिताः ।
ध्रुवाद्याः सत्यसङ्ख्याश्च इन्द्राद्याशाव्यवस्थिताः ।
तृप्यन्तु प्रीतमनसो भूता गृह्णन्त्विमं बलिम् ।
नगरे वाथ सङ्ग्रामे अटव्यां वै सरित्तटे ॥

वापीकूपेषु वृक्षेषु श्मशाने च चतुष्पथे ।
नानारूपधरा ये च बहुरूपधराश्च ये ।
ते सर्वे चैव सन्तुष्टा बलिं गृह्णन्तु मे सदा ॥

श्रीद्वादशाक्षरहनुमन्मत्रस्य श्रीरामचन्द्रस्य ऋषेः बलिपात्राधार-
मण्डलाय नमः (मूलं मन्त्रमुच्चार्य) ``श्रीरामचन्द्रऋषये इमं
बलिं गृहाण गृहाण स्वाहा ॥\'\'
(मूलमन्त्रं पठित्वा) ``ओं (मूलं) हनुमद्देवताबलिद्रव्याय नमः\'\'
``ॐ (मूलं) साङ्गायै सायुधायै सवाहनायै सपरिवारायै सशक्तिकायै
श्रीहनुमद्देवतायै नमः ।
ॐ (मूलं) चण्डेश्वराय नमः धूं फट् चण्डेश्वराय इमं बलिं

गृहाण गृहाण स्वाहा ॥\'\'

चण्डेश्वरं रक्ततनुं त्रिनेत्रं रक्तांशुकाढ्यं हृदि भावयामि ।

टङ्कं त्रिशूलं स्फटिकाक्षमालां कमण्डलुं बिभ्रतमिन्दुचूडम् ॥

``कदलीगर्भसम्भूतं कर्पूरं च प्रदीपितम् ।

आरात्रिकमहं कुर्वे पश्य मे वरदो भव ॥\'\'

(मूलं) ``ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः कर्पूरारात्रिकं समर्पयामि ।

यानि कानि च पापानि जन्मान्तरकृतानि वै ।

तानि सर्वाणि नश्यन्तु प्रदक्षिणपदे पदे ॥

ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः प्रदक्षिणं समर्पयामि ॥

``नानासुगन्धपुष्पाणि यथाकालोद्भवानि च ।

पुष्पाजलिं मया दत्तं गृहाण परमेश्वर ॥

ॐ भूर्भुवःसुवः श्रीहनुमते नमः । पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि ॥

यदुक्तं हृदि भावेन पत्रं पुष्पं फलं जलम् ।

निवेदितं च नैवेद्यं गृहाण त्वनुकम्पया ॥

``अनया कृतया पूजया श्रीहनुमद्देवता प्रीयतां इदं न मम ।\'\'

परिवारपूजा -

ॐ भुर्भुवःसुवः श्रीरामचन्द्रऋषये स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवः हौं स्वाहा । ॐ भुर्भुवःसुवः ह्स्फ्रेऐं स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवः ख्फ्रें स्वाहा । ॐ भुर्भुवःसुवः ह्स्त्रौं स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवः ह्स्ख्फ्रें स्वाहा । ॐ भुर्भुवःसुवः ह्सौं स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवः सुवः रामभक्ताय स्वाहा । ॐ भुर्भुवःसुवः महातेजसे स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवः कपिराजाय स्वाहा । ॐ भुर्भुवःसुवः महाबलाय स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवः द्रोणाद्रिहारकाय स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवः मेरुपीठकार्चनकारकाय स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवः दक्षिणाशाभास्कराय स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवः सर्वविघ्ननिवारकाय स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवः सुवः सुग्रीवाय स्वाहा । ॐ भुर्भुवःसुवः अङ्गदाय स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवःनीलाय स्वाहा । ॐ भुर्भुवःसुवः जाम्बवते स्वाहा ।

ॐ भुर्भुवःसुवः नलाय स्वाहा । ॐ भुर्भुवःसुवः सुषेणाय स्वाहा ।

ॐ भूर्भुवः सुवः द्विविदाय स्वाहा । ॐ भूभुवः सुवः मैन्दाय स्वाहा ॥

ॐ तत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ।